

Vastaanottaja
Hollolan kunta

Muutoksenhaunainen päätös
Valtiovarainministeriö, 17.6.2026, VN/35064/2025

SELITYSPYYNTÖ

Hämeenlinnan hallinto-oikeus varaa tilaisuuden esittää käsityksenne Valtiovarainministeriön lausunnosta **viimeistään 16.10.2026**. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Liitteenä on kopio lausunnosta.

Mikäli haluatte tutustua muihin valituksenalaisen päätöksen perusteena oleviin asiakirjoihin, ottakaa yhteyttä hallinto-oikeuteen.

Asianosainen, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmoittaa sivulliselle asianosaisaseman perusteella saatuja salassapidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asianosaista itseään.

Vastaus ja mahdolliset liiteasiakirjat pyydetään toimittamaan ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>.

Vastauksen liitteenä lähetettävät mahdolliset liitetiedostot tulee yksilöidä nimeämällä ne tarkasti asiakirjan sisällön mukaisesti. Hallinto-oikeudelle toimitettavat sähköiset tiedostot tulee toimittaa viestin liitetiedostoina. Hallinto-oikeus ei avaa linkkejä tietoturvasyistä.

Vastauksen ja mahdollisten liiteasiakirjojen toimittaminen myös muilla yhteystiedoissa mainituilla tavoilla on mahdollista. Riittää, kun vastaus ja mahdolliset liiteasiakirjat toimitetaan hallinto-oikeudelle yhdellä tavalla.

Tätä lähetettä ja sen liitteitä ei tarvitse palauttaa.

Asiaa hallinto-oikeudessa hoitaa hallinto-oikeuden esittelijä Laura Metso.

Roosa Vanhanen
lainkäyttösihteeri

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla

<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/hameenlinnan-hallinto-oikeus/>

Kunta- ja alueosasto

7.9.2026

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 28.7.2026 (Diaarinumero 1849/2026)

Valtiovarainministeriön lausunto Hollolan kunnan valituksesta kunnan vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuudesta

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää valtiovarainministeriöltä lausuntoa Hollolan kunnan valituksesta, joka koskee valtiovarainministeriön 17.6.2026 tekemää päätöstä Hollolan kunnan oikaisuvaatimuksesta koskien valtiovarainministeriön päätöstä vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VN/35064/2025). Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 8.9.2026.

1 Hollolan kunnan vaatimukset ja niiden perusteet

Hollolan kunta vaatii kumoamaan valtiovarainministeriön päätöksen koskien Hollolan kunnan valtionosuutta ja palauttamaan asian ministeriölle uudelleen käsiteltäväksi, koska valtionosuutta vähentäväksi tekijäksi on laskettu Päijät-Hämeen hyvinvointialuevaltuuston päätöksellä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätökseen 2022 kirjattu palkkaharmonisaatiokustannusvaraus (20 milj. euroa) sekä eläkemenoperusteisia historiallisia kustannuksia, joiden vastuut eivät ole siirtyneet hyvinvointialueelle, vaan joista kunta edelleen vastaa.

Hollolan kunnan mukaan kyseessä on kunnalle taloudellisesti merkittävä päätös ja kunnan oikeudellisen aseman turvaaminen edellyttää hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätökseen kirjaaman varauksen puolueetonta ja oikeudellista arviointia, eikä pelkästään varauskirjauksen teknistä arviointia suhteessa valtionosuutta säätelevään lainsäädäntöön.

Hollolan kunnan mukaan sillä ei ole ollut mahdollisuutta selvittää Päijät-Hämeen hyvinvointialueen tekemän päätöksen lainmukaisuutta. Kunta on kiistänyt varauskirjauksen oikeudelliset perusteet, mutta ei ole saanut hyvinvointialueelta kirjallista päätöstä tai selvitystä kirjauksen perusteista, varauksen kohdentamisesta kunnittain tai varauksen perusteena olevaa sopimusta. Hollolan kunnan mukaan hyvinvointialue on hyötynyt varauksen kirjaamisesta, sillä se lisää merkittävästi hyvinvointialueen valtion rahoitusta. Hyvinvointialue ei ole ollut päätöstä tehdesään neutraalissa asemassa ja hyvän hallintotavan periaatteiden mukaan päätös olisi tullut siirtää puolueettoman toimijan tehtäväksi ja varauskirjauksen juridinen perusta olisi tullut puolueettomasti arvioida. Hollolan kunnan mukaan ministeriö

on laiminlyönyt perustuslain 118 §:n mukaisen velvoitteen virkatoimiensa laillisuuden valvonnasta sekä jättänyt huomioimatta perustuslain 107 §:n mukaisen velvoitteen (lakia alemmanasteisten säädösten soveltamisrajoitus). Hollolan kunnan mukaan valtionosuutta ei voida alentaa kustannuksella, joka perustuu velkaan, jonka olemassaoloa ei ole tutkittu eikä oikeudellisesti ratkaistu.

Hollolan kunta perustelee vaatimustaan sillä, että palkkaharmonisaatio ei ollut erääntynyt, eikä sitä näin ollen ole voitu kirjata hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätökseen alijäämää aiheuttavaksi pakolliseksi varaukseksi eikä kunnan valtionosuutta vähentäväksi eräksi. Kunnan mukaan valtioneuvoston asetuksella (1393/2022) on heikennetty kunnan oikeusasemaa merkittävästi yksipuolisesti lisäämällä tekijöitä, jotka poiketen voimaannpanolaista otetaan siirtolaskelmissa huomioon kuntien valtionosuutta vähentävinä tekijöitä. Kunta vetoaa voimaannpanolain 18 §:ään, jonka mukaan henkilöstön siirto hyvinvointialueelle katsottiin liikkeenluovutukseksi sekä työsopimuslain 10 §:ään ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 25 §:ään, joiden mukaan ennen luovutusta erääntyneestä työntekijän palkka- tai muusta työsuhteesta johtuvasta saatavasta vastaavat luovuttaja ja luovutuksen saaja yhteisvastuullisesti. Luovuttaja on kuitenkin luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä saatavasta, jollei muuta ole sovittu. Kunnan mukaan muuta ei ole sovittu, eikä hyvinvointiyhtymä siten ole vastuussa liikkeenluovutuksen jälkeen erääntyvästä palkkasaatavasta.

Hollolan kunnan käsitys on se, että palkkaharmonisaatiota on jo hyvinvointikuntayhtymän aikana toteutettu asianmukaisesti. Kuitenkin kunnille on hyvinvointialueen toimesta esitetty, että nyt kyseessä olevassa asiassa kyse on palkkaharmonisaatiosta, joka olisi tullut toteuttaa jo hyvinvointikuntayhtymän toimesta. Kunnan mukaan tosiasiallisesti kyse on ollut palkanerosta maksettavasta korvauksesta, joka perustuu työsopimuslain syrjintäkieltoon ja tasapuolisen kohtelun vaatimukseen. Korvaussaatava erääntyy asiasta tehtävän sopimuksen tai tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti, eikä tällaista erääntymistä ole ollut olemassa liikkeenluovutuksen tapahtuessa.

Hollolan kunta vetoaa näkemystään tukevana seikkana Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 8.11.2022 antamaan lausuntoon nro 134 koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettavan kertaerän kirjaamisesta kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon perusteena olevassa tapauksessa vuonna 2020 tehdystä työstä maksetaan henkilöstölle kertaerä vuonna 2022 tehdyn sopimuksen mukaisesti. Lausunnon mukaan, koska kertapalkkion maksamisesta on sovittu vasta vuonna 2022, kyse ei ole aikaisempaan tilikauteen liittyvän virheen korjaamisesta ja menot kirjataan vuoden 2022 kuluksi.

Hollolan kunnan mukaan valtiovarainministeriö on valituksenalaisessa päätöksessä nimenomaisesti todennut, ettei sen toimivaltaan kuulu arvioida varauskirjauksen oikeusperustaa, mutta on tästä huolimatta käyttänyt kyseistä varausta kunnan valtionosuutta vähentävänä tekijänä. Tällainen menettely on Hollolan kunnan mukaan vastoin hallinnon lainalaisuusperiaatetta, sillä päätös perustuu tosiseikkaan, jonka olemassa oloa viranomaisen ei ole selvittänyt (hallintolaki

31 §). Hollolan kunnan mukaan tulkinta, jonka mukaan valtionosuutta voitaisiin alentaa kustannuksella, joka ei perustu olemassa olevaan oikeudelliseen velvoitukseen, on kestävä. Julkisoikeudellinen rahoitusjärjestelmä ei voi perustua pelkästään kirjanpidolliseen arvioon, vaan kustannuksella tulee olla todellinen oikeudellinen perusta. Hollolan kunnan mukaan valtionosuusasetuksen 7 §:n tarkoituksena on oikaista kuntien välisten kirjauskäytäntöjen eroja. Kunnan mukaan nyt kyseessä olevassa asiassa kyse ei ole kirjaustavasta, vaan siitä, ettei velvollisuutta ole syntynyt. Ministeriö on siten soveltanut 7 §:ää tilanteessa, johon sitä ei ole tarkoitettu.

Hollola kunta vetoaa myös siihen, että se vastaa edelleen sosiaali- ja terveyshenkilöstön eläkemenoperusteisista (ennen vuotta 2017) kustannuksista, millä perusteella tätä osuutta ei voida katsoa kunnan valtionosuutta vähentäväksi tekijäksi. Huomioidessaan laskelmassa eläkeperusteiset kustannukset, valtiovarainministeriö on käyttänyt asetusvaltaansa tavalla, joka laajentaa lain mukaista vastuuta. Näin ollen valtiovarainministeriö on jättänyt huomioimatta perustuslain 107 §:n velvoitteen.

Hollolan kunta vetoaa myös siihen, että valtiovarainministeriö on perustellut valituksenalaista päätöstään Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 15.5.2026 antamalla ratkaisulla, joka ei ole lainvoimainen. Lisäksi valtiovarainministeriö on perustellut ratkaisuaan hyvinvointiyhtymän tilinpäätöksen 2022 tilintarkastuksella. Hollolan kunnan mukaan tilintarkastuksen kohteena ei ole velvoitteen oikeudellinen olemassaolo, vaan tilinpäätöksen laatiminen kirjanpitosäännösten näkökulmasta. Valtiovarainministeriö ei ole päätöstä tehdessään varmentanut kunnan tilintarkastajan kantaa, joka poikkeaa hyvinvointikuntayhtymän tilintarkastajan näkemyksestä. Kirjanpitokirjaus ei voi korvata asian oikeudellista arviointia.

2 Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Asiassa on kysymys Hollolan kunnalle myönnetystä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vuodelle 2026. Hollolan kunta on tyytymätön sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen (sote-uudistus) liittyvään tulojen ja kustannusten siirtolaskelmaan, jossa Hollolan kunnan osalta vuosien 2021 ja 2022 tilipäättötietoihin perustuvia kustannuksia on oikaistu ottamalla huomioon hyvinvointikuntayhtymän tekemä palkkaharmonisaatiokustannusvaraus.

Hollolan kunta on valittanut Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen samalla perusteella myös vuosien 2024 ja 2025 peruspalvelujen valtionosuuksista. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on antanut Hollolan kunnan valitukseen päätöksen 15.5.2026 (1168/2026).

Hallinto-oikeuden 15.5.2026 antaman päätöksen mukaan valtiovarainministeriö on voinut lisätä Hollolan kunnan siirtyviä kustannuksia laskennallisesti kuntayhtymän vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätöksiin perustuen ja ottaa nämä lisäykset huomioon valtionosuusasetuksen 7 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella Hollolan

kunnalle vuosilta 2024 ja 2025 maksettavissa kunnan peruspalvelujen valtionosuuksissa. Hallinto-oikeus on katsonut, että kunnan ilmoittamista tilinpäätöstoista poikkeamiselle riittävänä perusteena on voitu pitää kuntayhtymän tilinpäätökseen kirjattua pakollista varausta. Hallinto-oikeuden mukaan asiassa ei ole ollut merkitystä sillä, ettei palkkaharmonisaatiokorvaus ollut vielä tosiasiallisesti syntynyt eikä siitä ollut olemassa kuntia velvoittavaa sopimusta 31.12.2022 mennessä. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan asiassa ei ole osoitettu, että laskelma olisi johtanut Hollolan kunnan osalta eriarvoiseen kohteluun ja ilman palkkaharmonisaatiovarauksesta johtuvan kuntayhtymän alijäämän huomioon ottamista Hollolan tilinpäätös ei olisi antanut tilanteesta oikeaa kuvaa valtionosuuden laskemisen kannalta.

Valtiovarainministeriö toteaa, että käsiteltävänä olevassa valituksessa on kysymys saman oikeudellisen kysymyksen arvioinnista, mihin hallinto-oikeus on jo ottanut 15.5.2026 antamassaan päätöksessä kantaa. Viitaten hallinto-oikeuden päätökseen valtiovarainministeriö toteaa, että kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vaikuttava siirtolaskelma on määritelty sitä koskevien säännösten mukaisesti ja se vaikuttaa kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vuodesta 2024 lukien. Laskelmaa ei ole tehty uudestaan eikä muutettu miltei osin, joten se vaikuttaa myös vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen.

Siltä osin kuin Hollolan kunta arvostelee Päijät-Hämeen hyvinvointialueen menettelyä tai päätöksenteon puolueettomuutta, valtiovarainministeriö toteaa, että hallinto-oikeus on jo aiemmassa päätöksessään katsonut, ettei valtionosuuspäätöstä koskevan valituksen yhteydessä arvioida hyvinvointialueen menettelyn puolueettomuutta tai oikeellisuutta palkkaharmonisaatiovarausta koskevassa asiassa. Arvioitavana on valtiovarainministeriön tekemien siirtolaskelmien ja valtionosuuspäätösten lainmukaisuus.

Hollolan kunta on valituksessaan vedonnut uutena seikkana Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 134 koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettavan kertaerän kirjaamisesta kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon mukaan Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry:n sekä Kunta- ja hyvinvointialuetyöntekijät KT:n lokakuussa 2022 hyväksymän sopimuksen mukaisesta kertapalkkiosta aiheutuvat menot kirjataan työnantajana olevan kunnan tai kuntayhtymän vuoden 2022 kuluksi ja siirtovelaksi. Kertapalkkion maksamisen edellytyksenä on ollut, että palvelussuhde työnantajaan on ollut voimassa vähintään seitsemän kalenteripäivää 13.3.–15.6.2020 välisenä aikana. Lisäksi kertapalkkion edellytyksenä on ollut, että palvelussuhde samaan työnantajaan on ollut edelleen voimassa 28.2.2023.

Kirjanpito-ohjeissa on johdonmukaisesti aina lähdetty siitä, että kulukirjaus tehdään sille vuodelle, jolloin on syntynyt palkanmaksuvelvollisuus esimerkiksi työsuorituksen perusteella. Myös lausunnossa 134 ohjeistetaan kirjaamaan kulu sille tilikaudelle, jolla sen maksuvelvoite on syntynyt. Kertapalkkiokirjauksen peruste on vuonna 2022 syntynyt sopimus ja edellytyksenä työsuhteen voimassaolo.

Palkkaharmonisaatio ja sen perusteet ovat olleet kuntayhtymän tiedossa vuonna 2022. Maksuvelvoite on syntynyt sitä mukaa kuin työtä on tehty, vaikka summa on tarkentunut myöhemmin. Maksuvelvoitteen syntymistä ennen vuotta 2023 ku-
vaa myös se, että korvaus maksetaan kaikille sellaisille henkilöille, jotka ovat ol-
leet palveluksessa 1.7.2020-31.12.2022 riippumatta siitä, onko palvelussuhde
ollut voimassa maksuhetkellä. Lisäksi valtiovarainministeriö toteaa, että hallinto-
oikeus on jo arvioinut palkkaharmonisaatiovarausta koskevan tilinpäätöskirjauk-
sen käyttöä siirtolaskelmien perusteena ja katsonut, ettei asiassa saadun selvi-
tyksen perusteella kuntayhtymän tekemää varausta ollut syytä pitää selvästi vir-
heellisenä.

Siltä osin, kun Hollolan kunta vaatii eläkemenoperusteisten maksujen kustannus-
vaikutuksen poistamista laskelmasta, valtiovarainministeriö toteaa, että siitä, mitä
laskelmia merkittävästi vääristäviä tietoja oikaistaan, säädetään tyhjentyvästi val-
tionosuusasetuksessa. Eläkemenoperusteisten maksujen oikaisemisesta ei ole
säädetty em. asetuksessa, joten ne on otettu huomioon kuntien ja hyvinvointialu-
eiden kustannuksena Valtiokonttorille raportoitujen palveluluokakohtaisten tilin-
päätöstietojen mukaisesti.

Hollolan kunta on painottanut valituksessaan, ettei palkkaharmonisaatioon liitty-
vää velvoitetta ole syntynyt lainkaan. Valtiovarainministeriö toteaa edelleen, että
siirtolaskelma on laadittu sote-uudistuksen rahoituksen siirron tarkoituksessa sitä
koskevien säännösten perusteella, eikä sen yhteydessä ole otettu kantaa esimer-
kiksi yksittäisten kuntien tilinpäätöskirjausten laillisuuteen, palkkaharmonisaation
toteuttamiseen tai osapuolten maksuvastuuseen. Valtiovarainministeriö toteaa,
että käsillä olevassa asiassa ei ratkaista kuntayhtymän tai hyvinvointialueen vä-
listä mahdollista korvausvastuuta eikä palkkaharmonisaatiomenettelyn oikeelli-
suutta, vaan sitä, onko siirtolaskelmissa voitu ottaa huomioon kuntayhtymän tilin-
päätökseen kirjattu alijäämä valtionosuusasetuksen mukaisesti. Kyse on ollut voi-
maanpanolain (616/2021) 33 §:n mukaisesta alijäämän kattamisveloitteesta ja
sen huomioimisesta kuntayhtymän tilinpäätöksen mukaisesti. Hallinto-oikeus on
jo aiemmassa ratkaisussaan nimenomaisesti katsonut, että kuntayhtymän ali-
jäämä on voitu ottaa huomioon Hollolan kunnan kustannuksena valtionosuusase-
tuksen 7 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella.

Valtiovarainministeriö toteaa, ettei Hollolan kunta ole esittänyt käsiteltävänä ole-
van valitusasian yhteydessä mitään sellaista uutta, mikä antaisi aiheutta arvioida
asiaa toisin kuin hallinto-oikeus on asiaa 15.5.2026 antamassaan päätöksessä
arvioinut. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan valitus tulee siten hylätä.

3 Tiedoksi muutettu päätös

Valtiovarainministeriö on palauttanut käyttämättömiä määrärahoja kuntien valtion-
osuusmomentille ja päättänyt muuttaa kaikkien kuntien peruspalvelujen valtion-
osuuksia vuodelle 2026.

Valtiovarainministeriön päätös 25.6.2026 on lausunnon liitteenä (liite 5).

Osastopäällikkö, ylijhtaja

Jussi Virsunen

Neuvotteleva virkamies

Minnamaria Korhonen

Liitteet

Liite 1. Valtiovarainministeriön päätös 17.6.2026 Hollolan kunnan oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta

Liite 2. Hollolan kunnan oikaisuvaatimus 16.2.2026

Liite 3. Valtiovarainministeriön päätös 18.12.2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026

Liite 4. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös Hollolan kunnan vuosien 2024 ja 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia koskeviin valituksiin 15.5.2026

Liite 5. Valtiovarainministeriön päätös 25.6.2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamisesta vuodelle 2026

VN/22556/2026-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Korhonen Minnamaria 912951328

2026-09-07

Virsunen Jussi 913636982

2026-09-07